

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

ÅRSHJUL

for helhetlig elevoppfølging

Årshjul for helhetlig elevoppfølging

Årshjul for helhetlig elevoppfølging handler om å ha et godt system for identifisering og oppfølging når det oppstår bekymring rundt en elev.

Tilpasset opplæring er et overordnet prinsipp for all opplæring i skolen, og handler om de små grepene i skolehverdagen som gjør at opplæringen møter elevens behov. Målet er å bidra til at alle elevene får likeverdige muligheter til å utvikle evnene sine så langt det er mulig. Tilpasningene skal i hovedsak skje innenfor fellesskapet. Elevene har ulike evner, potensiale, forutsetninger og behov, og skolen må jobbe aktivt for å inkludere alle elevene i klassen.

Skolen har plikt til å tilpasse opplæringen, men elevene har ikke en individuell rett til dette.

Støtte fra PP-tjenesten

Når skolen trenger det, skal PP-tjenesten veilede og hjelpe dem i det forebyggende arbeidet med å gi et inkluderende opplæringstilbud for elever som kan ha behov for tilrettelegging. Dette står i opplæringsloven § 11-13.

PP-tjenesten kan også støtte skolene med å sette inn tiltak innenfor tilpasset opplæring og intensiv opplæring.

Forebyggende arbeid handler om tiltak som kommer i forkant av eventuelle utfordringer. PP-tjenesten skal ha et helhetlig blikk på alle elevene, og støtte skolene i å utvikle et inkluderende opplæringstilbud som bidrar til at elevene ikke trenger mer omfattende tilrettelegging enn nødvendig. PP-tjenesten skal gi råd, veiledning og støtte, slik at skolen kan sette inn tiltak så tidlig som mulig.

PP-tjenesten skal også hjelpe skolen med å få individuell tilrettelegging til å henge sammen med annen opplæring.

I tillegg skal PP-tjenesten utarbeide sakkyndige vurderinger i saker som omhandler individuelt tilrettelagt opplæring.

(Fra veileder for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging, Udir 2024)

Løpende gjennom året

Bekymringsmelding (opplæringsloven [§ 11-2](#) og opplæringsforskriften [§ 9-11](#)):

- Skolen skal ha et system for å vurdere om elevene har utbytte av opplæringen og identifisere risikoelever (for eksempel Engage).
- Skolen etablerer rutiner som sikrer at **faglærer/kontaktlærer** raskt melder fra om høyt fravær, utilstrekkelig utbytte av opplæringen, mistriivsel eller andre utfordringer til ledelsen/elevtjenesten.
- Rutinene skal være kjent for alle **kontaktlærere og faglærere**.
- [PPT](#) kontaktes ved behov.
- [OT](#) kontaktes ved behov.

Kartlegging etter bekymringsmelding:

- Dersom bekymringen gjelder faglige utfordringer, skal det vurderes om det er behov for faglig kartlegging/vurdering av eleven.
- Dersom bekymringsmeldingen gjelder sosiale utfordringer, skal det vurderes om det er behov for en ytterligere kartlegging av elevens sosiale utfordringer og om sosial-pedagogisk rådgiver/elevtjenesten skal inn.
- PPT kontaktes for veiledning og drøfting av veien videre.

Oppfølgingsplaner:

- Skolen dokumenterer oppfølging som lagres på en sikker måte:
  - Beskrivelse av elevens hovedutfordringer
  - Tiltaksbeskrivelse (herunder individ versus gruppebasert)
  - Om utfordringen kan løses av skolen og/eller i samarbeid med andre
  - Tiltakets varighet
  - Hvem som er ansvarlig for hvilke oppgaver
  - Når evaluering skal skje
- Evaluering av tiltaket:
  - Tiltaket avsluttes, videreføres eller justeres
  - PPT, elevtjenester og evt andre samarbeidspartnere kan være en støttespiller i evalueringen

- Dersom tiltakene ikke er nok til å gi eleven et tilfredsstillende utbytte av opplæringen, må det henvises til PPT for ei sakkyndig vurdering. Dokumentasjon på hva som er gjort føres i en pedagogisk rapport som legges ved henvisningen. [Hvordan ta kontakt med PPT?](#)
- [Lenke til veileder for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging fra Udir.](#)

Før skolestart:

Skolen skal ha et system for å identifisere ulike risikofaktorer rundt elevene:

- Opplysningene kan brukes til å vurdere klassesammensetning.
- Identifiserte elever skal prioriteres til oppstartsamtalen.
- Informasjon om identifiserte elever og hva skolen vet om elevene bør formidles til **kontaktlærer** før skolestart (f.eks. på planleggingsdag). Skolen avklarer med PPT om deltakelse.
- Skolene gjennomgår sammen med PPT de elevene som er tatt inn med individuell behandling.

Ved skolestart:

- Meld fra til OT om de som ikke møter, eller som uteblir i løpet av de første ukene.
- Utarbeide IOP på de elevene som har en sakkyndig vurdering.

Oppstartsamtaler med **kontaktlærer**:

- Informasjon om oppstartsamtalene formidles til elev/foresatte.
- Identifiserte elever prioriteres først.
- Første elevsamtale bør gjennomføres for alle elever innen 3 uker etter skolestart.
- Samtalen anbefales å dekke temaene som inngår i følgende mal: lenke til mal
- Dersom oppstartsamtalen avdekker faglige utfordringer, bør **kontaktlærer** varsle **faglærer** og eventuelt elevtjenesten om videre oppfølging.

Før høstferien:

- Kartlegge om det er elever som trenger å ta privatisteksamen, og eventuelt bistå elever med oppmelding i [privatistweb](#) innen 15. september.
- Gjennomgå elever søkt inn 1. februar, og avklare om det er behov for spesialundervisning etter utprøving av tiltak innenfor ordinær opplæring.
- Eventuelt fatte vedtak om særskilt språkopplæring og valg av læreplan i norsk.

Videre kartlegging av identifiserte elever:

- Skolen bør ha et system for kartlegging av faglige utfordringer, for eksempel Kartleggeren, Migranorsk osv. Elevsamtaler inngår som en naturlig del av kartlegginga.
- **Faglærer** er ansvarlig for en faglig vurdering av eleven ([opplæringsforskriften kap. 9, § 9-11 Underveisvurdering i fag](#))
- Dersom elevsamtalen avdekker sosiale utfordringer med behov for oppfølging, skal **kontaktlærer** ta kontakt med sosialpedagogisk rådgiver/elevtjenesten for videre oppfølging.
- Helsepsykeleier kan kontaktes ved behov.
- PPT kontaktes for støtte og veiledning.
- Finne tilpasset bedrift til YFF og gi bedriften nødvendig informasjon.

Oppfølgingsmøter (klasselærerråd/IKO-møter):

- Etter at elevsamtaler og kartlegging er gjennomført, bør det avholdes oppfølgingsmøter i alle klasser med utgangspunkt i resultatene. Avdelingsleder bør delta, og skolen avklarer med PPT om deltakelse.
- Forslag til agenda for møtene:
  - **Kontaktlærer, faglærer**, evt. sosialpedagogisk rådgiver/elevtjeneste legger fram resultatene fra elevsamtalen og faglige/sosiale vurderinger.
  - Reflektere rundt resultatene.
  - Vurdere behov for tiltak på individ-/klassenivå.
  - Ved behov for tiltak skal møtene kunne ut i konkrete planer om videre oppfølging.

- Om det avdekkes behov å dele skoleåret i 2 så må dette søkes om i samråd med eleven.

Innen 15. november:

- Identifiseringspunkt (MV1) for alle elever i alle fag, etterfulgt av nye oppfølgingsmøter (se beskrivelse over).
- PPT deltar i drøftinger om videre tilpasset opplæring for elever der dette er aktuelt. Dette avklares mellom spes.ped.ansvarlig på skolen og PPT.
- Eventuell henvisning til PPT dersom det vurderes at elev ikke har tilfredsstillende utbytte. Dokumentasjon på hva som er gjort føres i en pedagogisk rapport som legges ved henvisningen.
- Avklare eventuelt behov for kompetanse på lavere nivå. Vurdere om [opplæringskontrakt](#) skal tegnes.

Før jul:

- Identifisere elever som skal søke 1. februar. Eventuelt gjennomføre møter med aktuelle elever og foresatte. PPT deltar ved behov.
- Gjennomføre avklaringsmøter med fagopplæring om videre løp for lærekandidater og læringer med særskilte behov. PPT bør delta i disse møtene.
- Foresatte til ikke myndige elever tilbys samtale, [jf. opplæringsforskriften § 11-1.](#)

Januar:

- Bistå elever som skal søke innen 1. februar – alle skal søke på Vigo.no.
- Gjennomføre halvårsvurdering for alle elever.
- Identifisere risikoelever, og avholde oppfølgingsmøter som beskrevet over.
- Skolen avklarer med PPT om deltakelse i oppfølgingsmøter og møte med identifiserte elever.
- Eventuell henvisning til PPT dersom det vurderes at elev ikke har tilfredsstillende utbytte. Dokumentasjon på hva som er gjort føres i en pedagogisk rapport som legges ved henvisningen
- Eventuelt bistå elever med oppmelding i [privatistweb](#) innen 15. februar.

- Frist for å søke for elever som trenger å dele skoleåret i 2.

Februar:

- Bistå elever som skal søke innen 1.mars – alle skal søke i Vigo.no.
Dokumentasjon der det er nødvendig.
- Skolen skal ha en oversikt over elever som skal eller er på utveksling.
Rutiner for utvekslings elever

Mars:

- Identifiseringspunkt (MV2) for alle elever i alle fag, etterfulgt av nye oppfølgingsmøter (se beskrivelse over).
- PPT deltar i drøftinger om videre tilpasset opplæring for elever der dette er aktuelt. Dette avklares mellom spes.ped.koordinator og PPT.

April/mai/juni:

- Inntak fortrinnsrett (opplæringsforskriften §§ [4-21](#), [4-22](#), [4-23](#), [4-27](#) og [4-28](#)) – inntaksmøter med elev/ foresatte, avgiverskole, mottaksskole og PPT.
- Avklare om det er tydelig behov for personlig assistanse ([opplæringsloven § 11-4](#)), fysisk tilrettelegging, tekniske hjelpemidler og opplæring i mobilitet ([opplæringsloven § 11-5](#)) eller individuell tilrettelagt opplæring ([opplæringsloven § 11-6](#))
- Vurdere om annen opplæringsarena bør benyttes for å bedre utbytte av opplæringen.
- Eventuelle vedtak om personlig assistanse, fysisk tilrettelegging, tekniske hjelpemidler og opplæring i mobilitet og/eller individuelt tilrettelagt opplæring.
- Gjennomføre vurderingssamtaler med elever som står i fare for ikke å bli [flyttet opp til neste nivå](#) ([opplæringsforskriften § 4-13](#)).
- Vurdere tiltak som bedrer elevens mulighet til formidling.
- Gi nødvendig informasjon til mottakende bedrift om [tilretteleggingsbehov](#).
- Skolen må ha oversikt over hvilke elever som står uten læreplass.
- [OI](#) kontakter grunnskoleelever som står i fare for å ikke starte videregående opplæring.

Andre nyttige lenker:

- [System for vurderingsarbeid i videregående skole i Trøndelag](#)
- [Vilbli - Skjema/vedlegg som gjelder Trøndelag](#)

Søknadsfrister:

Under redigering.

Det fireårige løpet:

Overgangen mellom skole og bedrift er kritisk for mange elever, og det er viktig med et tett samarbeid mellom aktører i skolene, PPT, bedriftene, opplæringskontorene og UTD.

Dette kan du lese mer om her: [Det fireårige løpet](#)

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

WWW.trondelagfylke.no